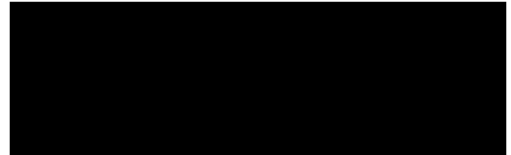

Váš dopis ze dne 5. srpna 2020

V Praze dne 19. srpna 2020

Odpověď Ministerstva zdravotnictví na žádost o informaci dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

K Vámi podané žádosti o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, doručené Ministerstvu zdravotnictví dne 5. a 6. srpna 2020 (dvě totožná podání), evidované pod [redacted] [redacted] ve věci následujících dotazů (cituji):

1. Jaké konkrétní studie pro zjištění efektivity a bezpečnosti dlouhodobého nošení roušek (kdy a kým) byly provedeny v souvislosti s používáním roušek jako nejúčinnější ochrany proti COVID 19 před zavedením této povinnosti pro občany ČR v 03/20?
2. Jaká je prokazatelná účinnost nošení roušky v % při ochraně proti COVID 19?
3. Pokud studie prokazující efektivitu a bezpečnost v 03/20 neexistovala a neexistuje ani dnes, tedy chybí data, na základě čeho je jako ochrana proti COVID 19 nošení roušek stále nařizováno? Proč je v případě léku studie požadována a v případě roušek ne?? Dle jakých systémů MZ pak pracuje??
4. Existují studie zkoumající dopad dlouhodobého nošení roušek na zdraví občanů z hlediska dermatologického a zejména vlivu na aktuální stav občanů s plicními chorobami např. astmatem CHCHO??? Jak velký význam je přikládán těmto negativním důsledkům?
5. Kolik kapacit – lůžek konkrétních nemocnic je nařizen MZ blokováno pro nemocné s COVID 19 a to lůžek na JIP nebo ARO, lůžek s UPV a ostatních lůžek?
6. Na kolik % byly tyto vyčleněné kapacity v rámci celé ČR využity v jednotlivých měsících březen, duben, květen, červen, červenec?
7. Jaké náklady celkem MZ vynaložilo za období od března do července na pořízení zdravotnického materiálu v souvislosti s COVID 19 (roušky, respirátory, testy apod.) z Číny, ČR, ostatních

8. Jaké náklady celkem vynaložilo MZ za období od března do konce července 20 na dopravu tohoto materiálu?;

Vám sděluji následující:

K bodu č. 1, č. 2 a č.3:

K Vaším dotazům týkajících se účinnosti roušek uvádím:.

Mezi nejvíce nebezpečné patří paralelní šíření, kdy jeden nemocný současně nakazí více než jednoho člověka a dochází tak k masivnímu šíření infekce v populaci. Mezi klíčová opatření patří možnost účinného přerušování šíření nákazy mezi jednotlivci a v celé populaci (omezení shlukování, omezená poskytování vybraných služeb, používání ochranných a dezinfekčních prostředků). Vzhledem k tomu, že virus se do lidského organismu dostává především dýchacími cestami, je zakrytí těchto cest obecným kritériem pro omezení šíření uvedeného onemocnění - většina nemocných se nakazí jedním ze dvou následujících způsobů:

- Σ Prvním a nejnápadnějším je nákaza vzduchem prostřednictvím infekčního aerosolu. Infekční aerosol vzniká zejména při kýchnutí a při kašli. Mikrokapénky obsahující velká množství viru se zpravidla několik minut vznášejí ve vzduchu a poté ulpí na okolních předmětech. Dostanou-li se mikrokapénky na sliznici dosud zdravého člověka, snadno u něj vyvolají infekci.
- Σ Druhým, rovněž velmi častým způsobem šíření nákazy, je přenos kontaktem. V tomto případě jde o to, že sekrety z nosu, úst a dýchacích cest nemocného, včetně slz, obsahují virus, který v zaschlém sekretu přetrvává na površích předmětů různě dlouhou dobu, v závislosti na okolních podmínkách. Na pokožce rukou vydrží řádově desítky minut, na povrchu kapesníků, ale i na držadlech v dopravních prostředcích, na bankovkách, tlačítkách, klávesnicích počítačů a dalších často dotýkaných předmětech může přežívat několik dnů. K nákaze dochází nejčastěji tak, že si dosud zdravý člověk nejprve kontaminuje ruce dotykem znečištěného předmětu, a pak si rukama zanesou infekci do nosu, úst nebo očí.

Jednoduché papírové nebo látkové roušky poskytují částečnou ochranu několik desítek minut, přesněji do té doby, než působením vlastního dechu zvlhnou. Látkové roušky je možné opakovaně použít pro přeprání ve vodě teplejší než 60 °C a případném přežehlení, papírové roušky jsou jednorázové. Respirátory, které poskytují vyšší stupeň ochrany, lépe těsní a déle chrání. Používají je především zdravotníci, kteří jsou vystaveni značnému riziku infekce po dlouhou část své pracovní doby.

Některé respirátory jsou opatřeny ventilem. Před jejich použitím je nutné si ujasnit, o jaký ventil jde. Výdechový ventil umožňuje snadný výdech, vzduch při výdechu odchází ventilem a není tedy filtrován. Tento typ respirátoru je určen pro ochranu zdravých osob, které se nacházejí v rizikovém prostředí. Naopak existují respirátory opatřené vdechovým

ventilem, kde je usnadněn vdech a filtruje se vydechovaný vzduch; tyto respirátory mají používat nemocní lidé, aby infekci nešířili dál¹.

Ministerstvo zdravotnictví vydalo v této souvislosti doporučení používání respirátorů a roušek (ústenek) a doporučené třídy ochrany pro vybrané profese, které Vám zasílám v příloze a je rovněž k dispozici na webových stránkách viz <https://koronavirus.mzcr.cz/doporuceni-k-noseni-respiratoru-a-rousek-ustenek-a-doporucene-tridy-ochrany-pro-vybrane-profese/>.

K bodu č. 3 dále doplňuji, že osobní ochranné prostředky nejsou zdravotnickými prostředky, tj. není zde požadovaná studie jako ve Vámi uváděném příkladu léku.

K bodu č. 4:

Ministerstvo nedisponuje a ani není dle zákona povinno disponovat Vámi uvedenou studií. Porovnání účinnosti látkových a chirurgických roušek se věnovala např. studie z roku 2013 Davies A. et al. „Testing the efficacy of homemade masks: would they protect in an influenza pandemic?“ (Disaster Med Public Health Prep. 2013 Aug;7(4):413-8. doi: 10.1017/dmp.2013.43). "Účinnost domácích roušek byla v testech poloviční než u chirurgických roušek. Oba druhy roušek významně snížily počet mikroorganismů vyloučených dobrovolníky, ačkoli chirurgická rouška byla 3krát účinnější v blokování přenosu než domácí rouška. Účinnost domácí roušky závisí na druhu použité látky: bavlněná směs 74 %, bavlněná tričkovina 69 %, len 60 %, hedvábí 58 %².

K bodu č. 5 a 6:

Mimořádným opatřením č.j. MZDR 15190/2020-7/MIN/KAN ze dne 24.4.2020 bylo nařízeno hejtmanům krajů a primátorovi hlavního města Prahy (s účinností ode dne 24. dubna 2020) vyčlenit ve zdravotnických zařízeních, s výjimkou pracovišť akutní lůžkové péče, nebo v zařízeních pobytových sociálních služeb s odpovídajícím personálním zabezpečením na území každého kraje a hlavního města Prahy prostory s lůžkovou kapacitou pro oddělení osob, jimž jsou poskytovány sociální služby, u kterých se prokázalo onemocnění COVID-19, alespoň v rozsahu 10 lůžek na 100 000 obyvatel kraje nebo hlavního města Prahy, a pro případ změny epidemiologické situace být připraven navýšit na 60 lůžek na 100 000 obyvatel kraje nebo hlavního města Prahy, a to do 7 dnů na základě pokynu Ministerstva zdravotnictví, a zajistit, aby tyto prostory byly zřetelně označeny.

Další informace k této problematice jsou k dispozici na webových stránkách:

<https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/03/Dostupnost-intenzivn%C3%AD-p%C3%A9%C4%8De-pro-hospitalizovan%C3%A9-pacienty-s-COVID-19.pdf>;

¹ Zdroj: Doporučení Státního zdravotního ústavu: <http://www.szu.cz/tema/prevence/doporuceni-lidem-pri-soucasne-epidemii-koronaviru-v-cr?highlightWords=rou%C5%A1ka>

² <http://www.szu.cz/tema/prevence/latkove-rousky-a-sterilizace-respiratoru-jako-moznost-v?highlightWords=rou%C5%A1ky>

<https://www.uzis.cz/res/file/covid/20200401-cerny-cz.pdf>

K bodu č. 7:

Ministerstvo, v souladu s usnesením vlády ze dne 23. května 2020 č 448, ukončilo operativní centrální nákupy nezbytných osobních ochranných prostředků a dalšího vybavení a přístrojů pro řešení krizové situace související s šířením onemocnění COVID-19, a to ke dni 30. dubna 2020. Na níže uvedeném odkaze naleznete seznam objednávek k datu 18.5.2020: <https://koronavirus.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/05/P%C5%99ehled-objedn%C3%A1vek-k-18.-5.-2020.pdf>

K bodu č. 8:

V příloze č. 2 Vám zasílám tabulku obsahující informace o cenách letů zaplacených Ministerstvem zdravotnictví. V těchto částkách nejsou zahrnuty vedlejší náklady spojené s dopravou zboží v cizině a v České republice, jako je například svoz, pojištění letu atd. Co se týče čtyř letů Smartwings/ČSA s pořadovými čísly 10. – 13., tyto lety nebyly uskutečněny a zaplacené částky budou proto přepravní společností vráceny.

S pozdravem

Přílohy (2):

- Σ Příloha 1 - Doporučení používání respirátorů a roušek (ústenek) a doporučené třídy ochrany pro vybrané profese
- Σ Příloha 2 – Náklady na přepravu zdravotnického materiálu

